

GACH MIZIŃSKA

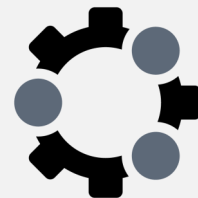
KANCELARIA PRAWNA

Poradnik

o rodzajach powiązań pomiędzy podmiotami,
i ich wpływie na obowiązki sporządzania dokumentacji transakcji
z podmiotami powiązanymi

PODMIOTY POWIĄZANE

ocenachtransferowych.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP

AUTOR PORADNIKA

RODZAJE POWIĄZAŃ

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

KIEDY ZACHODZĄ POWIĄZANIA KAPITAŁOWE - PRZYKŁADY

POWIĄZANIA ZARZĄDCZO-NADZORCZE

POWIĄZANIA WYNIKAJĄCE ZE STOSUNKÓW RODZINNYCH

POWIĄZANIA MAJĄTKOWE

POWIĄZANIA WYNIKAJĄCE ZE STOSUNKU PRACY

PO CO W OGÓLE SPORZĄDZAĆ DOKUMENTACJĘ

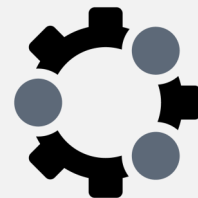
TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI?

NOTA

O BLOGU

O KANCELARII

KONTAKT

WSTĘP

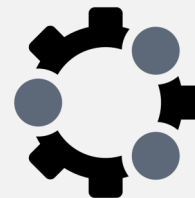
Dziękuję Ci za pobranie niniejszego krótkiego Poradnika, z którego dowiesz się przekrojowo jakie są rodzaje podmiotów powiązanych.

Od ponad kilkunastu lat doradzam prawnie i podatkowo dużym i małym podmiotom oraz osobom fizycznym. Doradztwo korporacyjne czy dotyczące bieżącej działalności spółek z różnych branż nie są mi obce, ale zawsze najbardziej interesujące było dla mnie rozwiązywanie problemów podatkowych.

Specjalizuję się w szczególności w prawie podatkowym oraz bilansowym zajmując się m. in. podatkowymi oraz rachunkowymi aspektami transakcji kapitałowych, doradztwem prawnym i kapitałowym w zakresie fuzji, przejęć, przekształceń oraz transakcji na przedsiębiorstwie lub jego aktywach. Posiadam 20-letnie doświadczenie w tworzeniu koncepcji optymalizacji podatkowej prowadzonej działalności gospodarczej oraz działań restrukturyzacyjnych. Reprezentuję klientów w postępowaniach podatkowych przed organami podatkowymi oraz sądami administracyjnymi. Lubię dzielić się wiedzą oraz praktyką i tym samym wspierać przedsiębiorców w rozwoju ich biznesów. Postanowiłam poświęcić trochę czasu tematyce traktowanej czasami po macoszemu, tj. **cenom transferowym**.

Ceny transferowe wiążą się w szczególności z tematem dokumentacji transakcji pomiędzy podmiotami powiązаныmi. Podmioty powiązane to dla większości z nas głównie spółki funkcjonujące w holdingu jako spółka matka - spółka córka - spółka wnuczka. Ale to nie wszystko. Rodzajów powiązań jest kilka.

Celem niniejszego Poradnika jest wskazanie rodzajów powiązań pomiędzy podmiotami, które to powiązania, przy spełnieniu innych dodatkowych warunków mogą się wiązać z obowiązkiem sporządzania dokumentacji transakcji z podmiotami powiązаныmi. Czyli generalnie zwrócić uwagi na to, że nawet nie całkiem świadomie Twoja firma może być podmiotem powiązаныm z innym i może zatem i Ciebie dotyczyć obowiązek dokumentacyjny. Dla przedsiębiorcy wiedza, że taki obowiązek dotyczy także Jego jest o tyle istotna, aby nie być zaskoczonym w toku kontroli podatkowej. Poradnik ten z oczywistych względów nie wyczerpuje obszernej i skomplikowanej tematyki dotyczącej podmiotów powiązanych. Jeżeli po jego lekturze będziesz czuć niedosyt i będziesz miał jakieś pytanie lub wątpliwości serdecznie zapraszam Cię do kontaktu ze mną, a także bieżącego śledzenia prawnopodatkowego bloga mojego autorstwa „[O cenach transferowych](#)”.

AUTOR PORADNIKA

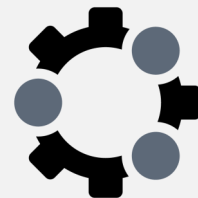

Małgorzata Gach

radca prawny i doradca podatkowy
partner w kancelarii prawnej GACH MIZIŃSKA
autorka bloga ocenachtransferowych.pl

BIOGRAM:

Specjalizuję się w szczególności w prawie podatkowym oraz bilansowym, zajmując się m. in. podatkowymi oraz rachunkowymi aspektami transakcji kapitałowych, doradztwem prawnym i kapitałowym w zakresie fuzji, przejęć, przekształceń oraz transakcji na przedsiębiorstwie lub jego aktywach. Posiadam 20-letnie doświadczenie w tworzeniu koncepcji optymalizacji podatkowej prowadzonej działalności gospodarczej oraz działań restrukturyzacyjnych. Skutecznie reprezentuję klientów w postępowaniach podatkowych przed organami podatkowymi oraz sądami administracyjnymi. Prowadzę bieżące doradztwo podatkowe dla przedsiębiorców z różnych branż (m.in. hotelarskiej, nieruchomościowej, paliwowej, telekomunikacyjnej, meblarskiej, mediowo-reklamowej, faktoringowej, franczyzowej) oraz osób fizycznych. Doświadczenie zawodowe zdobywałam m. in. jako wieloletni współpracownik jednej z największych kancelarii prawnych w Krakowie. Jestem absolwentką Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, studiów „Prawo Karne Skarbowe i Gospodarcze” prowadzonych przez Uniwersytet Jagielloński, a także studiów podyplomowych „Podatki w zarządzaniu firmą” na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Wpisana na listę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie pod nr KR-1286 od 2005 r. oraz na listę Krajowej Izby Doradców Podatkowych pod nr 10072 od 2004 r. Jestem autorką szeregu publikacji dotyczących zwłaszcza prawa podatkowego oraz prawa handlowego, w tym artykułów i komentarzy w ogólnopolskich dziennikach Rzeczpospolita i Gazeta Prawna, w prasie branżowej i w serwisach gospodarczo-prawnych. Posiadam doświadczenia szkoleniowe z zakresu swoich specjalizacji. Prowadzę 3 blogi prawno-podatkowe: „O cenach transferowych” czyli o rozliczeniach między podmiotami powiązаныmi (ocenachtransferowych.pl), „Podatki w spółkach” o podatkach przy różnego typu transakcjach kapitałowych typu fuzje, aporty, przekształcenia, sprzedaże itp. dla wspólników i spółek (podatkiwspolkach.pl) oraz „Prawo dla księgowych” dla księgowych oraz dyrektorów finansowych (prawo-dla-ksiegowych.pl). Jestem współautorką książki pt. „[Emisja akcji i obligacji jako sposób dokapitalizowania spółki](#)” (wyd. 2017 r.).

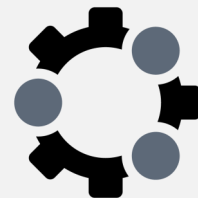
RODZAJE POWIĄZAŃ

Na wstępie zaznaczyć trzeba, że zarówno Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych jak i Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych zawiera praktycznie analogiczne zapisy dotyczące podmiotów powiązanych.

Lektura tych przepisów pozwala na wskazanie powiązań pomiędzy podmiotami w postaci:

- **powiązań kapitałowych, bezpośrednich oraz pośrednich**
- **powiązań zarządczo-kontrolnych**
- **powiązań rodzinnych**
- **powiązań majątkowych**
- **powiązań wynikających ze stosunku pracy.**

Trzeba zaznaczyć przy tym, że czasami ustalenie powiązań pomiędzy podmiotami wymagać może pogłębionej analizy sytuacji. Nie wszystko bowiem można stwierdzić na podstawie prostej interpretacji przepisów.

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Powiązania kapitałowe wynikają zasadniczo z faktu posiadania przez jeden podmiot określonej ilości udziałów lub akcji w kapitale zakładowym innego podmiotu.

Ważny jest **udział w kapitale zakładowym**, nie jest natomiast istotny udział w głosach na Walnym Zgromadzeniu czy na Zgromadzeniu Wspólników.

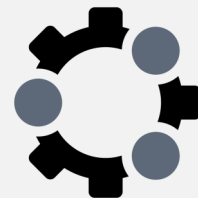
Informacyjnie możliwe jest obecnie wydanie akcji w spółce akcyjnej lub w spółce komandytowo-akcyjnej, która dawać będzie uprawnienie do wykonywania dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu, zaś w spółce z ograniczoną możliwe jest wydanie udziałów dających prawa do wykonywania trzech głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

Jak już jednak wskazano, z punktu widzenia podmiotów powiązanych nie jest ważna siła głosów, a jedynie udział w kapitale zakładowym.

Znaczenie prawne mają zarówno powiązania bezpośrednie jak i powiązania pośrednie. Istotne są przy tym nie tylko powiązania **na szczeblu krajowym, ale i międzynarodowym**. Uwzględniane są zatem także udziały w podmiotach zagranicznych.

Czytaj artykuł uzupełniający na blogu ocenachtransferowych.pl:

- **„Powiązania kapitałowe wg dzisiejszych przepisów. Co się przez to rozumie?”**

KIEDY ZACHODZĄ POWIĄZANIA KAPITAŁOWE - PRZYKŁADY

Przykład A

Jeśli podmiot A posiada ponad 5% w kapitale zakładowym podmiotu B i jednocześnie zawierana przez nie transakcja przekracza progi dokumentacyjne – dokumentacja podatkowa musi być przygotowana. Jest to prosta relacja spółka matka – spółka córka

Przykład B

Jeśli podmiot A posiada ponad 5% w kapitale zakładowym podmiotu B, zaś podmiot B posiada ponad 5% w kapitale podmiotu C – a transakcja pomiędzy A i C spełnia progi dokumentacyjne trzeba przygotować dokumentację. Jest to relacja spółka babka – spółka wnuczka.

Przykład C

Jeśli podmiot A posiada ponad 5% w kapitale zakładowym zarówno spółki B jak i spółki C, to spółki B i C są podmiotami powiązanymi. Zatem transakcja pomiędzy B i C spełniająca progi wartościowe – będzie objęta dokumentacją podatkową. Jest to relacja spółki – siostry.

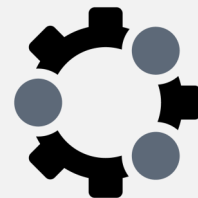
Przykład D

Ostatnie powiązanie kapitałowe obejmuje sytuację, w której spółka A (spółka babka) posiada ponad 5% udział w kapitale zakładowym zarówno spółki B jak i spółki C, zaś odpowiednio spółka B posiada ponad 5% w kapitale spółki D, zaś spółka C posiada ponad 5% udział w kapitale spółki E. W tym układzie spółki D i E są wnuczkami spółki A. Jeśliby zatem transakcja zawierana pomiędzy D i E spełniała progi dokumentacyjne, to także trzeba przygotować dokumentację podatkową.

W podanych powyżej przykładach pojawiła się wartość 5% udziału w kapitale zakładowym. Zaznaczyć należy, po 1 stycznia 2017 r. wartość ta zostanie podwyższona do 25%.

Czytaj artykuł uzupełniający na blogu ocenachtransferowych.pl:

- **„Co z powiązaniem kapitałowymi po 1 stycznia 2017 r.? Nowa wielkość udziału w kapitale”**

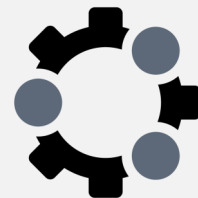
POWIĄZANIA ZARZĄDCZO-NADZORCZE

Kolejnym rodzajem powiązań są powiązania zarządczo-kontrolne, rozpoznawane zarówno **na poziomie krajowym jak i międzynarodowym**. Trudności w interpretacji wynikają z faktu, że brak jest definicji legalnej tych pojęć.

Za **podmioty powiązane** uważa się ustawowo sytuacje, w której dana osoba fizyczna lub prawna **bierze udział bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu lub kontroli innego podmiotu**.

Wśród przykładów powiązań tego typu można wymienić np.:

- sytuacja, w której osoba X zasiada w radzie nadzorczej podmiotu A, a jednocześnie zasiada w zarządzie podmiotu B - takim stanie rzeczy w razie zawarcia transakcji pomiędzy podmiotami A i B należy rozważyć tworzenie dokumentacji podatkowej
- sytuacja, w której osoba X zasiada w radzie nadzorczej podmiotu A i B a jednocześnie jest członkiem zarządu lub rady nadzorczej podmiotu C - w takim stanie faktycznym rozważyć należy istnienie powiązania pomiędzy A i B oraz C
- sytuacja w której osoba X zasiada w radzie nadzorczej podmiotu A, a jednocześnie posiada niesformalizowany wpływ na zarządzanie podmiotem B - podmioty A i B mogą być w takiej sytuacji uznawane za podmioty powiązane.

POWIĄZANIA WYNIKAJĄCE ZE STOSUNKÓW RODZINNYCH

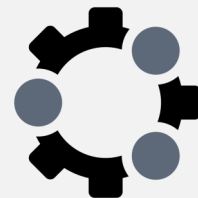
Powiązania wynikające ze stosunków rodzinnych brane są pod uwagę **tylko w aspekcie krajowym**.

Są tutaj uwzględniane **powiązania rodzinne**, odnoszone do **małżonków, krewnych oraz powinowatych do drugiego stopnia**.

Związki te mogą zachodzić pomiędzy podmiotami krajowymi lub osobami pełniącymi w tych podmiotach funkcje zarządcze lub kontrolne, albo też jeśli którakolwiek z tych osób łączy funkcje zarządcze lub kontrolne albo nadzorcze w tych podmiotach.

Przykładami powstania takich powiązań są:

- sytuacja, w której osoba X jest członkiem zarządu podmiotu A, zaś jej małżonek jest członkiem zarządu podmiotu B - podmioty A i B należy uznać za powiązane
- sytuacja, w której osoba X jest w zarządzie podmiotu A, zaś teść osoby X jest w zarządzie podmiotu B - podmioty A i B należy traktować jako powiązane.

POWIĄZANIA MAJĄTKOWE

Powiązania majątkowe występują **tylko w stosunkach krajowych**.

Problem zasadniczy polega na tym, że ustawy nie definiują kiedy takie powiązanie należy uznać za istniejące.

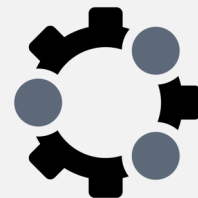
Przyjmuje się, że powiązanie majątkowe może zachodzić wówczas, gdy relacja majątkowa pomiędzy dwoma podmiotami krajowymi lub pomiędzy osobami fizycznymi pełniącymi zarządcze, kontrolne lub nadzorcze może doprowadzić **albo do powstania stosunku dominacji** u jednego z podmiotów, **albo do powstania wspólnego celu**.

Jako przykłady tego typu powiązań przyjmuje się np.:

- zawarcie konsorcjum w celu realizacji wspólnego celu
- zawarcie umowy spółki, w której oba podmioty pozostają współnikami.

W tych przypadkach tak ukształtowane powiązanie może wpływać na warunki innych umów - sprzedaży, o świadczenie usług - zawieranych przez podmioty tworzące konsorcjum lub umowę spółki.

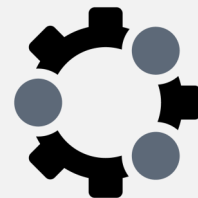
Konsekwencją tego będzie obowiązek sporządzania dokumentacji transakcji z podmiotami powiązanymi - oczywiście po spełnieniu innych warunków.

POWIĄZANIA WYNIKAJĄCE ZE STOSUNKU PRACY

W przypadku powiązań wynikających ze stosunku pracy, chodzi o powiązania pomiędzy podmiotami krajowymi lub osobami pełniącymi w takich podmiotach funkcje zarządcze, kontrolne lub nadzorcze, dla których - **zgodnie z Kodeksem pracy - podstawę stanowi stosunek pracy.**

Jako przykład takiego powiązania przyjmuje się najczęściej przypadek, w którym transakcja zawierana jest przez podatnika i spółkę, w której jego pracownik (zatrudniony na podstawie umowy o pracę) pełni funkcję zarządczą, kontrolną lub nadzorczą. Uznaje się, że taki pracownik może mieć wpływ na warunki umowy zawartej pomiędzy spółką, której jest pracownikiem (w szczególności jeśli pełni w niej funkcje zarządcze, nadzorcze lub kontrolne) a spółką, w której ta osoba pełni np. funkcję w zarządzie.

PO CO W OGÓLE SPORZĄDZAĆ DOKUMENTACJĘ TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI?

To jedno z podstawowych pytań jakie zadają podmioty pozostające w określonych kontaktach z podmiotami powiązanymi. Odpowiedź na to pytanie jest jednak generalnie dość prosta.

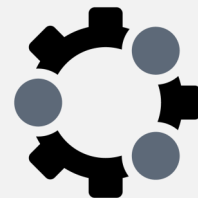
Jeśli:

- A) **organ podatkowy** lub organ kontroli skarbowej ustali **dochód podatnika w wartości wyższej niż dochód zadeklarowany** albo strata tego samego podmiotu zostanie określona w wartości niższej niż zadeklarowana – **a będzie to związane z dokonaniem transakcji objętej obowiązkiem sporządzenia dokumentacji podatkowej** (czyli w uproszczeniu dokumentacji wskazującej na rynkowy charakter takiej transakcji)
- B) **i jednocześnie podatnik nie przedstawi dokumentacji podatkowej** to organ podatkowy do różnicy wartości (tj. wartości zadeklarowanej przez podatnika i wartości oszacowanej przez organ podatkowy) może zastosować sankcyjną stawkę podatku **wg stawki 50%**.

Regulacje prawne są takie same zarówno w zakresie podatników podatku dochodowego od osób fizycznych jak i w zakresie podatników podatku dochodowego od osób prawnych.

Wnioskując - jeśli dokonujesz transakcji (np. zawierasz umowę z podmiotem powiązanym i np. ze spółką zależną) to w Twoim interesie leży jak najbardziej formalne sporządzenie dokumentacji podatkowej do tej transakcji.

Jeśli bowiem kiedyś organ przy prowadzeniu postępowania uzna, że ceny zastosowane w kontaktach pomiędzy Tobą a Twoim kontrahentem (tj. podmiotem powiązanym) nie były rynkowe, tzn. marża powinna być wyższa, to jeśli co najmniej będziesz w stanie przedstawić dokumentację podatkową dla tej transakcji – to organ ewentualną różnicę wartości opodatkuje stawką zwykłą, np. 19% jeśli reprezentujesz osobę prawną.

Z kolei, jeśli w tym samym układzie nie będziesz dysponować dokumentacją podatkową, różnica wartości może podlegać opodatkowaniu stawką 50%.

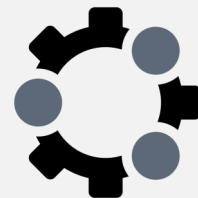
A 19% to nie to samo co 50%.

Warto zatem podjąć trochę wysiłku, aby zminimalizować potencjalne szkody finansowe.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że brak dokumentacji transakcji z podmiotami powiązаныmi nie wiąże się z automatu z zastosowaniem stawki 50%.

Takie ryzyko występuje wyłącznie wtedy, jeśli organ podatkowy oszacuje dochód podatnika, tj. generalnie przyjmie go w innej wartości niż przyjęta przez podatnika.

Problemu tego nie będzie natomiast, jeśli organ nie zakwestionuje cen zastosowanych przez strony dla danej transakcji. Wtedy brak dokumentacji podatkowej nie będzie rodził żadnych negatywnych skutków prawnych.

NOTA

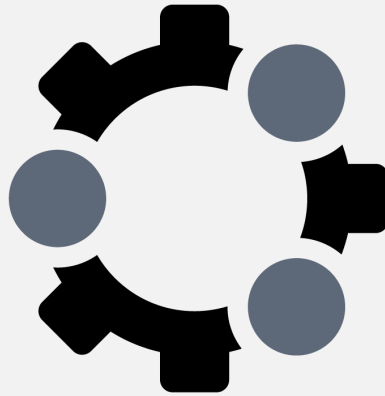
Treści jakie przedstawia niniejszy Przewodnik oraz przekazywane na blogu ocenachtransferowych.pl mają charakter wyłącznie ogólny, informacyjny i edukacyjny.

Pamiętaj, że w Poradniku zostały zasygnalizować pewne kwestie i że nie wyczerpuje on całej problematyki.

Ponadto, żadna z informacji przedstawionych w Poradniku i na blogu nie może być traktowana jako porada ani opinia prawna w odniesieniu do konkretnych stanów faktycznych czy w indywidualnej sprawie (tj. bez rzetelnej analizy konkretnej sprawy, wysłuchania całej historii związanej ze sprawą, wglądu w dokumenty i skonfrontowania ich treści z przepisami prawa, praktyką i orzecznictwem sądów, nie można uznać jakiegokolwiek notatki zamieszczonej w Poradniku i na blogu jako rozwiązania problemu prawnego), jako wykładnia prawa, oferta ani informacja o ofercie.

Autorka Poradnika i bloga nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystywanie zawartości Poradnika i bloga w jakikolwiek sposób, a w szczególności nie ma wpływu na to czy dany podmiot/osoba podejmie lub nie jakąkolwiek czynność lub czynności. W celu uzyskania doradztwa prawnego w konkretnej sprawie zalecany jest kontakt z autorką pod adresem m.gach@gm-legal.pl lub kancelaria@gm-legal.pl.

Zamieszczone czy to w Poradniku czy na blogu cytowania przepisów prawnych, aktów prawnych lub orzeczeń nie mogą być traktowane jako źródło obowiązującego prawa. Jako autor w trosce o Czytelnika zastrzegam sobie prawo do zmiany treści w szczególności w sytuacji zmiany prawa, orzecznictwa oraz praktyki organów administracji.

OCENACH TRANSFEROWYCH.PL

Blog prawno-podatkowy o rozliczeniach między podmiotami powiązаныmi. Tematyka cen transferowych jest dość szeroka, bo obejmuje nie tylko to co wynika z przepisów podatkowych, prawa handlowego czy cywilnego, ale również elementy analizy finansowej czy rachunkowości. Na blogu poruszam kwestie cen transferowych przekazując informacje ogólne mogące mieć istotne znaczenie dla przedsiębiorców, podejmuję zagadnienia dotyczące dokumentacji podatkowej, podmiotów powiązanych, informuję o zmianach w prawie, analizuję i przytaczam ciekawe orzeczenia i wyroki oraz przedstawiam tematy w kontekście pozostałych zagadnień podatkowych.

ZAPRASZAM CIĘ DO BIEŻĄCEGO ŚLEDZENIA WPISÓW!

O KANCELARII

GACH MIZIŃSKA

KANCELARIA PRAWNA

Kancelaria prawna GACH MIZIŃSKA sp. j. z siedzibą w Krakowie specjalizuje się w obsłudze prawno-podatkowej przedsiębiorców oraz spółek. Zakres doradztwa obejmuje przede wszystkim takie obszary jak: **spółki, podatki, restrukturyzacje, umowy, audyty oraz finansowanie**. Zespół tworzą specjaliści z blisko 20-letnim doświadczeniem zawodowym w doradztwie podatkowym oraz prawnym, którzy koncentrują się na ograniczaniu ryzyka prawnego i odpowiedzialności zarządzających, właścicieli spółek oraz innych przedsiębiorców z wielu branż, w tym głównie z branży hotelarskiej, nieruchomości, telekomunikacyjnej, medycznej, produkcyjnej czy start-upów. Partnerzy Kancelarii są autorami wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego oraz prawa handlowego, w tym artykułów i komentarzy w opiniotwórczych dziennikach, magazynach branżowych oraz w serwisach gospodarczo-prawnych. Więcej informacji na stronie **gm-legal.pl**.

BĄDŹ NA BIEŻĄCO ZE WSZYSTKIMI AKTUALNOŚCIAMI I AKTYWNOŚCIAMI KANCELARII:

gm-legal.pl/aktualnosci
podatkiwspolkach.pl
ocenachtransferowych.pl
sprzedazudzialowwspolcezo.pl
prawo-dla-ksiegowych.pl
LexAgit.pl

KONTAKT

OCENACHTRANSFEROWYCH.PL

Małgorzata Gach

radca prawny, doradca podatkowy, partner
w kancelarii prawnej GACH MIZIŃSKA
autorka bloga
ocenachtransferowych.pl

T: +48 668 017 219

E: m.gach@gm-legal.pl

[linkedin.com/in/malgorzata-gach](https://www.linkedin.com/in/malgorzata-gach)

GACH MIZIŃSKA

KANCELARIA PRAWNA

**Kancelaria prawna
GACH MIZIŃSKA spółka jawna**

ul. Sobieskiego 7/1

31-136 Kraków

T: +48 729 98 44 56

E: kancelaria@gm-legal.pl

gm-legal.pl